

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
INNOVATSION
RIVOJLANISH VAZIRLIGI

BOSHLANG'ICH TA'LIMGA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI TATBIQ ETISHNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI VA RIVOJLANISH OMILLARI

XALQARO ILMIIY-AMALIY ANJUMANI

MATERIALLARI

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ
БУХОРО ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
МАКТАБГАЧА ВА БОШЛАНҒИЧ ТАЪЛИМ ФАКУЛЬТЕТИ
БОШЛАНҒИЧ ТАЪЛИМ МЕТОДИКАСИ КАФЕДРАСИ**

**БОШЛАНҒИЧ ТАЪЛИМГА РАҚАМЛИ ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИ ТАТБИҚ
ЭТИШНИНГ ЗАМОНАВИЙ ТЕНДЕНЦИЯЛАРИ ВА РИВОЖЛАНИШ
ОМИЛЛАРИ**

**ХАЛҚАРО МИҚЁСИДАГИ ИЛМИЙ-АМАЛИЙ АНЖУМАН
МАТЕРИАЛЛАРИ**

2021 йил, 1 -2 апрель

БУХОРО - 2021

Илмий анжуманнинг дастурий қўмитаси

- О. Х.Хамидов – Бухоро давлат университети ректори, иқтисод фанлари доктори, профессор, раис.
- О.С.Қаҳҳоров – илмий ишлар ва инновациялар бўйича проректор, раис муовини.
- Ў.У. Рашидов – молия ва иқтисод ишлари бўйича проректор, аъзо.
- Қ.Р.Тўхсонов – мактабгача ва бошланғич таълим факультети декани, аъзо.
- Ю.Ю.Азимов – мактабгача ва бошланғич таълим факультети ўқув ишлари бўйича декан ўринбосари, аъзо.
- Н.О. Сафарова – мактабгача ва бошланғич таълим факультети ёшлар билан ишлаш бўйича декан ўринбосари, аъзо.
- А.Р.Ҳамроев – бошланғич таълим методикаси кафедраси мудири, аъзо.
- Ю.А. Пўлотова – бошланғич таълим методикаси кафедраси ўқитувчиси, котиб.

Илмий анжуманнинг ташкилий қўмитаси

- О.С.Қаҳҳоров – Бухоро давлат университети илмий ишлар ва инновациялар бўйича проректор, раис муовини.
- Қ.Р.Тўхсонов – мактабгача ва бошланғич таълим факультети декани, раис муовини.
- Г.Т. Зарипов – ИТ, И ва ИПКТБ бўлими бошлиғи, аъзо.
- Ю.Ю.Азимов – мактабгача ва бошланғич таълим факультети ўқув ишлари бўйича декан ўринбосари, аъзо.
- Н.О. Сафарова – мактабгача ва бошланғич таълим факультети ёшлар билан ишлаш бўйича декан ўринбосари, аъзо.
- А.Р.Ҳамроев – бошланғич таълим методикаси кафедраси мудири, аъзо.
- Ф.М.Қосимов – бошланғич таълим методикаси кафедраси доценти, аъзо.
- Ғ.М.Сайфуллаев – бошланғич таълим методикаси кафедраси доценти, аъзо.
- Н.Б.Адилова – бошланғич таълим методикаси кафедраси катта ўқитувчиси, аъзо.
- Р.А.Қўлдошев – бошланғич таълим методикаси кафедраси ўқитувчиси, аъзо.
- Р.Х.Жумаев – бошланғич таълим методикаси кафедраси ўқитувчиси, аъзо.

Тўплам Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2021 йил 2 мартдаги 78-фсонли фармойиши билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикасида 2021 йилда халқаро ва республика миқёсида ўтказиладиган илмий ва илмий-техник тадбирлар режасида белгиланган тадбирларнинг бажарилиши мақсадида 2021 йил 1 апрель куни Бухоро давлат университети Бошланғич таълим методикаси кафедрасида **“Бошланғич таълимга рақамли технологияларни татбиқ этишнинг замонавий тенденциялари ва ривожланиш омиллари”** мавзусидаги халқароилмий-амалий анжуман материаллари асосида тузилди.

Масъул муҳаррир:

А.Р.Ҳамроев, педагогика фанлари доктори, доцент

Такризчилар:

Б.Р.Адилов, педагогика фанлари доктори, профессор
Ю.Ю.Азимов, филология фанлари номзоди, доцент

boshlang'ich hamda umumiy bog'lanishlarni topa olishlari zarur;

- mazkur aloqalar predmet-grafikli yoki belgili modellar vositasida amalga oshiriladi;

- o'quvchilar shunday predmetli harakatni vujudga keltirishlari kerakki, uning vositasida o'quv materiallarida o'z aksini topgan obyekt mohiyatini yorituvchi muhim aloqalarni aniqlash va xossalarini o'rganishi zarur;

- o'quvchilar predmetli harakatlarni bajarishdan asta-sekin aqliy faoliyatni bajarishga kirishishlari lozim.

Demak, o'quvchilar boshlang'ich ta'lim darsliklaridagi o'quv materiallari asosini tashkil etgan tushunchalarni ma'lum ketma-ketlik va izchillikda o'zlashtirishlari, ular orasidagi aloqa va munosabatlarni modellarda aks ettira olishlari ular tomonidan fan asoslarini chuqur egallashlari uchun sharoit yaratadi. Darsliklarida ushbu faoliyatni amalga oshirishga doir mashqlar o'z ifodasini topishi zarur. Ta'lim berish jarayoni intellektual faoliyat va mantiqiy munosabatlarning yuzaga kelishiga to'la zamin yaratmaydi. O'zlashtirilayotgan material o'quvchi uchun shaxsiy ma'no kasb etadi. Ya'ni, ta'lim bir xil sharoitda berilsada, o'quvchilar tomonidan bilimlarni o'zlashtirish turlicha bo'lishi mumkin. Shunga qaramay tadqiqot qilish maqsadida o'quv materialini loyihalashda ushbu muammoni hal etish va ta'lim berishning qulay usullarini qo'llash ijobiy natijalar beradi.

Didaktikaning psixologik xususiyati, o'quv materialining tarkibiy tuzilishini didaktik jihatdan tahlil qilish asosida yoritib beriladi. Bunday tahlil natijasida o'quvchilarda bilim olishga nisbatan qiziqish yuzaga keladi, shu bois o'quv materialining tuzilishiga alohida e'tibor berish zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Ashrapova T., Odilova M. Boshlang'ich sinflarda ona tili o'qitish metodikasi. -Toshkent, "O'qituvchi", 1984.-B.236.

2.Ahmedova N. Boshlang'ich sinflarda nutq o'stirish usullari. (Ta'lim jarayonida nutq madaniyatini shakllantirish masalalari). -Toshkent, "O'qituvchi", 1999.-B.128.

3. Boshlang'ich ta'lim. Umumiy o'rta ta'limning Davlat ta'lim standarti va o'quv dasturi. Ta'lim taraqqiyoti. O'zbekiston Respublikasi Xalq Ta'lim Vazirligi axborotnomasi 7-maxsus son. - Toshkent: "Sharq", 1999. –B. 479.

4. Fuzayilov S., Xudoyberganova M. - Ona tili 3-sinf darslik, 5-nashri. - Toshkent: "O'qituvchi", 2019. –B 160.

TAQQOSLASHGA DOIR TOPSHIRIQLAR USTIDA ISHLASH TEXNOLOGIYASI

*M.M.Qosimova, BuxDU katta o'qituvchisi
F.F.Qosimov, BuxDU tayanch doktoranti*

Bunday turdagi ijodiy topshiriqlar boshlang'ich sinf matematika darsliklarida ko'plab uchraydi. Bunday topshiriqlarni tuzilishi va mazmuniga ko'ra quyidagi turlarga ajratish maqsadga muvofiq:

1. Tenglik, tengsizliklar to'g'ri bo'lishi uchun sonlarni to'g'ri topishga doir topshiriqlar.

2. Tenglik, tengsizliklar to‘g‘ri bo‘lishi uchun amal ishoralarini to‘g‘ri topishga doir topshiriqlar.

3. Tenglik, tengsizliklar to‘g‘ri bo‘lishi uchun qavslarni to‘g‘ri qo‘yishga doir topshiriqlar.

4. Son, ifodalarni taqqoslashga doir topshiriqlar.

5. Tenglik, tengsizliklar to‘g‘ri bo‘lishi uchun sonlar, amal ishoralari, qavslarni to‘g‘ri tanlashga doir topshiriqlar.

Boshlang‘ich sinf o‘quvchisi «darchali» misol-topshiriqlarni bajarar ekan, ular «darcha» o‘rniga son yoki amal ishoralarni ongli tanlab qo‘yib, topshiriqning yechimini izlaydi. Bunday topshiriqlar ham o‘quvchi tafakkurining o‘shishiga katta hissa qo‘shadi. Chunki o‘quvchi, o‘rinli son yoki amalni o‘ylab, fikrlab, tenglik yoki tengsizlikka qo‘yib, tegishli xulosa chiqaradi. Bu bilan o‘quvchi mantiqiy tafakkurni ishga soladi. Shu jihatdan ko‘pchilik o‘quvchilar bunday topshiriqlarni qiziqish bilan bajaradilar.

Boshlang‘ich sinf matematika darsliklari mualliflari tenglik, tengsizliklar to‘g‘ri bo‘lishi uchun sonlarni to‘g‘ri tanlashga doir topshiriqlarni turlicha ifodalashga harakat qilishgan. «Bo‘sh katakni to‘ldiring!», «Kerakli sonlarni qo‘ying!», ««Darchalar»ni to‘ldiring», «Tushirib qoldirilgan sonlarni qo‘ying», «Bo‘sh joylarni to‘ldirib ko‘chiring!», «Shunday sonlarni tanlab olingki, tengliklar, tengsizliklar to‘g‘ri bo‘lsin» kabi mazmundagi o‘quv topshiriqlarning barchasida tenglik va tengsizliklar to‘g‘ri bo‘lishi uchun sonlarni to‘g‘ri maqsadga muvofiq holda tanlash masalasi qo‘yiladi.

Quyida shu topshiriqlarning mukammalroq ko‘rinishi hisoblangan tenglik, tengsizliklar to‘g‘ri bo‘lishi uchun sonlar, amal ishoralari, qavslarni to‘g‘ri tanlashga doir topshiriqlar ustida ishlash masalasini qarab chiqamiz.

Bunday topshiriqlar yuqorida qayd etilgan 1-,2-,3-guruh topshiriqlarning umumlashgan ko‘rinishidir. Bunday guruh topshiriqlari qatoriga tenglik, tengsizliklar to‘g‘ri bo‘lishi uchun a) sonlar, amal ishoralarni; b) sonlar va qavslarni; v) amal ishoralari va qavslarni; g) sonlar, amal ishoralari, qavslarni to‘g‘ri tanlashga doir topshiriqlarni kiritish mumkin.

Topshiriqlarning bunday ko‘rinishlari boshlang‘ich sinf matematika darsligida nihoyatda oz uchraydi. O‘quvchilarni bunday topshiriqlarni bajarishga o‘rgatish natijasida ular da mustaqil fikr yuritish ko‘nikmasi tarkib topadi. O‘quvchida sezgirlik, sabr-matонат, maqsad sari intilishlik, qat‘iylik kabi xislatlar tarbiyalanadi.

I sinfning oxirgi choragida o‘quvchilarni amal ishoralari (+ yoki -) va sonlarni tanlab qo‘yishi natijasida to‘g‘ri sonli tenglikni hosil qilishga doir topshiriqlarni bajarishga o‘rgatish orqali o‘quvchilarning ijodiy faoliyatini o‘stirish mumkin.

Topshiriq: Yozuvlar to‘g‘ri bo‘lishi uchun «+» yoki «-» ishorasini va tushib qolgan sonni topib qo‘ying.

$$20 \dots = 30 \qquad 12 \dots = 12$$

$$15 \dots = 10 \qquad \dots 18 = 18$$

Bunday topshiriq o‘quvchi tafakkurini o‘stirishga qaratilgan ijodiy mazmundagi topshiriq bo‘lib, uni bajarishda o‘quvchidan ancha bilim va mahorat talab qilinadi. O‘quvchi tenglik to‘g‘ri bo‘lishi uchun «bo‘sh katakcha»ga mos keluvchi sonni va nuqtalar o‘rniga to‘g‘ri keluvchi amalni tanlay bilishi kerak.

Albatta bunday ko‘rinishdagi topshiriqlarni bajarish bo‘yicha o‘quvchilarda tenglik to‘g‘ri bo‘lishi uchun sonlarni to‘g‘ri tanlay bilishga hamda tenglik to‘g‘ri bo‘lishi

uchun amal ishoralarini to‘g‘ri tanlash ko‘nikmasi shakllangan bo‘lishi kerak. O‘quvchi topshiriqni bajarar ekan, u ikki xil mulohaza yuritishi mumkin: a) dastlab «daricha» o‘rniga son tanlab, (masalan, 10 soni) so‘ngra amal ishorasini (qo‘shishni) qo‘yadi; b) dastlab amal ishorasi (masalan, qo‘shish)ni tanlab, so‘ngra unga mos keluvchi «daricha» o‘rnidagi son (10)ni topadi. Topshiriqni bajarishda qiynalgan o‘quvchiga o‘qituvchi son yoki amal tanlashga yordam berishi lozim.

Ikkinchi sinfda bunday mazmundagi topshiriqlarni 100 ichidagi sonlar ustida «qo‘shish» yoki «ayirish»; «ko‘paytirish» yoki «bo‘lish» amallari ishtirokida bajarish o‘quvchining ijodiy mazmundagi topshiriqlarni mustahkamroq o‘rganib olishlariga imkoniyat beradi. Shuningdek ikkinchi sinf o‘quvchilariga tenglik yoki tengsizliklar hosil bo‘lishi uchun nuqtalar o‘rniga biror arifmetik amalni hamda qavslarni o‘rinli qo‘yishga doir topshiriqlarni bajarishni tavsiya qilish o‘quvchi biluv faoliyatining shakllanishiga muhim vosita hisoblanadi. Bunday topshiriq namunalarini keltiramiz: Nuqtalar o‘rniga mos keluvchi amal ishorasini va qavslarni shunday topib qo‘yingki, tenglik to‘g‘ri bo‘lsin:

$$\begin{array}{ll} \text{a) } 12 \dots 8 \dots 3 = 1 & \text{v) } 8 \dots 9 \dots 3 = 24 \\ \text{b) } 15 \dots 3 \dots 2 = 10 & \text{g) } 18 \dots 2 \dots 0 = 0 \end{array}$$

Albatta bunday topshiriqlarni tuzish jarayonida o‘qituvchi oddiydan murakkabga, osondan qiyinga qarab borish talabiga qat‘iy rioya qilishi maqsadga muvofiq. Dastlab arifmetik amallarni tanlashda o‘qituvchi tavsiyasiga ko‘ra «qo‘shish» yoki «ayirish»; «ko‘paytirish» yoki «bo‘lish»; ishoralarni qo‘llash kerakligi aytiladi. Keyinchalik o‘quvchiga amallarni tanlash mustaqil ravishda topshiriladi.

Bunday ijodiy mazmundagi topshiriqlar o‘quvchi tafakkurini o‘stirish uchun muhim ahamiyat kasb etadi. Qizig‘i shundaki, amal ishoralari va qavslarni turlicha qo‘llab, bir necha variantli to‘g‘ri tengliklarni hosil qilish mumkin.

Yuqorida keltirilgan b) misolning turli yechimini ko‘raylik:

1-variant: $(15:3) \cdot 2 = 10$

2-variant: $15 - (3 + 2) = 10$

3-,4-sinflar matematika darslarida tenglik, tengsizliklar to‘g‘ri bo‘lishi uchun sonlar, amal ishoralari, qavslarni o‘rinli tanlashga doir topshiriqlarning yuqorida keltirilgan barcha ko‘rinishlaridan foydalanish mumkin. Bu esa o‘qituvchiga bunday mazmundagi topshiriqlarni tuzish va ular ustida ishlash yuzasidan ancha mas‘uliyatli vazifani hal qilishni taqozo qiladi.

Quyida shunday ko‘rinishdagi topshiriqlar namunalarini keltiramiz:

T.r	Topshiriq ko‘rinishi	Qaysi ko‘rinishga mansub	Topshiriq yechimi
	$320 \dots 10 \dots 22 = 10$	Amal ishoralari, qavslarni o‘rinli qo‘yib to‘g‘ri tenglik hosil qilishga doir topshiriq	a) $(320:10) - 22 = 10$ b) $320:(10+22) = 10$
	$\dots \dots 120 \dots 2 = 100$	Son va amal ishoralarini to‘g‘ri tanlab, to‘g‘ri tenglik hosil qilishga doir topshiriq	a) $40 + 120:2 = 100$ b) $340 - 120 \cdot 2 = 100$ v) $218 - 120 + 2 = 100$ g) $222 - 120 - 2 = 100$
	$20 + \dots - 8 = 24$	Son va qavslarni to‘g‘ri tanlab, to‘g‘ri tengliklar	a) $(20 + 12) - 8 = 24$ b) $20 + (12 - 8) = 24$

	$160 - \dots + 20 = 120$	hosil qilishga doir topshiriq	a) $(160 - 60) + 20 = 120$ b) $160 - (20 + 20) = 120$
	$\dots \dots 2 \dots 20 = 5$	Son, amal ishorasi va qavslarni to'g'ri tanlab to'g'ri tengliklar hosil qilishga doir topshiriqlar	a) $200 : (2 \cdot 20) = 5$ b) $(50 \cdot 2) : 20 = 5$ v) $(27 - 2) - 20 = 5$ g) $27 - (2 + 20) = 5$

Xulosa qilib shuni aytish mumkinki, boshlang'ich sinflarda o'quvchilarni taqqoslashga doir topshiriqlar bilan tanishtirish orqali o'quvchilarning o'rganilayotgan mavzularga doir bilim, malakalari mustahkamlanib, ularda ijodiy faoliyat tarkib topadi.

ПЕДАГОГИКА ФАНИНИ ЎҚИТИШДА ЎҚИТУВЧИ ИННОВАЦИОН ФАОЛИЯТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ОМИЛЛАРИ

*М.А. Жумаева,
БухДУ 3-босқич таянч докторанти*

Аннотация. Ушбу мақолада олий таълим муассасаларида ўқитиладиган педагогика фанининг ўқитувчи инновацион фаолиятини ривожлантиришидаги ўрни кўрсатиб берилган. Шунингдек, инновацион педагогик фаолиятни ривожлантиришида интерфаол таълим методларининг аҳамияти изоҳланган.

Аннотация. В статье показана роль педагогики в развитии инновационной педагогической деятельности в высшей школе. Объясняется важность интерактивных методов обучения в развитии инновационной педагогической деятельности.

Annotation. This article shows the role of pedagogy in the development of innovative teaching activities in higher education. The importance of interactive teaching methods in the development of innovative pedagogical activities is also explained.

Таянч сўз ва иборалар: таълим, тарбия, дарс, педагогика, инновация, педагогик фаолият, интерфаол методлар, ўқитиш жараёни, замонавий педагогик технологиялар, ўқитувчининг инновацион фаолияти.

2020 йил 23 сентябрда қабул қилинган Ўзбекистон Республикасининг “Таълим тўғрисида”ги Қонун ёш авлодни тарбиялашнинг асосий истиқбол ва йўналишларини белгилаб берди. Унда қўйилган асосий масалалардан бири таълим-тарбия жараёнига замонавий педагогик технологияларни қўллаш ҳисобланади. Дарҳақиқат, замонавий педагогик технологиялар таълим жараёнини унумдорлигини оширади, ўқувчиларнинг мустақил фикрлаш жараёнини шакллантиради, ўқувчиларда билимга эҳтиёж ва қизиқишни оширади, билимларни мустаҳкам ўзлаштириш, улардан амалиётда эркин фойдаланиш кўникма ва малакаларини шакллантиради.

Педагогик технологияга асосланган таълим жараёнида ўқитувчи ва талаба фаолияти доираси аниқ белгиланади, таълимни ташкил этишнинг аниқ технологияси кўрсатилади. Ушбу ишларнинг барчаси педагогик фаолиятда бажарилади. Педагогик фаолиятга тайёргарлик даражасини таъминлашда эса олий таълим муассасаларида ўқитиладиган педагогика фанининг зиммасига тушади. Шу маънода ўқитувчининг инновацион фаолиятга йўналтиришда илғор педагогик технологияларни амалда жорий этиш ҳам муҳим аҳамият касб этади. Таълимда

Мундарижа

<i>Хамидов О.Х.</i> Рақамли технологияларни таълим жараёнига татбиқ этишининг устувор вазифалари	3
<i>Қаҳҳоров О.С.</i> Рақамли иқтисодиёт тараққиёт омили сифатида	6
<i>Тўхсанов Қ.Р.</i> Таълим беришда рақамли технологиялардан фойдаланишнинг аҳамияти	7
I ШҶЪБА БОШЛАНҒИЧ ТАЪЛИМГА РАҚАМЛИ ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИ ҚЎЛАШ ИМКОНИАТЛАРИ	
<i>Адизов Б.</i> Замонавий таълимда рақамли технологиялардан фойдаланиш истиқболлари	11
<i>Олимов Ш. Ш.</i> Бошланғич таълимни табақалаштиришнинг муҳим омиллари	16
<i>Ҳамроев А.Р.</i> Масофавий таълим соҳасида рақамли технологиялардан фойдаланиш имкониятлари	21
<i>Чудакова Вера Петровна.</i> Перспективность и особенности реализации «Технологии формирования компетентностей конкурентоспособности личности педагогов в условиях инновационной деятельности» с применением цифровых технологий	24
<i>Чемезов Сергей Александрович, Сахновская Елена Геннадьевна, Алмазова Юлдуз Исмаиловна.</i> Цифровые ресурсы для педагогов начальной школы	30
<i>Djumatayev Matanazar.</i> Boshlang'ich sinf matematika darslarida milliy o'quv dasturini joriy etish istiqbollari	34
<i>Muhittin Gümüř.</i> Dilpsikolojisi çerçevesinde anadili (türkçe) öđretiminin kiřilik oluřumuna etkisi	38
<i>Mustafa Said ARSLAN.</i> Özbek türkçesi konuřanlara türkiye türkçesi öđretiminde yalanci eř deđer sorunu	48
<i>Döne ARSLAN.</i> Türkiye türkçesi aчисından özbek türkçesine bir bakıř	57
<i>Умуров З. Л.</i> Таълимни рақамлаштириш шароитида педагогларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш педагогикаси фани асослари	61
<i>Masharipova U.A.</i> Boshlang'ich ta'limga raqamli ta'lim texnologiyalarni joriy etish davr talabi	65
<i>Sayfullayev G'M., Alimova L.X., Temirova I.S.</i> 4-sinfda Markaziy Osiyolik allomalarning tabiat haqidagi fikrlaridan foydalanib raqamli texnologiyalar asosida dars o'tish	68
<i>Умуров З. Л.</i> Таълимни рақамлаштириш шароитида ўқув-билув муаммоларини таълим жараёнига татбиқ қилишнинг шарт-шароитлари	70
<i>Sayfullayev G'M., Yodgorova G.F., Yodgorov F.O'.</i> Boshlang'ich sinf "atrofimizdagi olam" darslarida o'qitishning raqamli pedagogik texnologiyalaridan foydalanish	74
<i>Sayfullayev G'M., Alimova L.X., Hamroyeva D.O.</i> Tabiatshunoslikni oqitishda foydalaniladigan raqamli texnologiyalar	76
<i>Nigmatova M.M.</i> Raqamli o'yinlar bolalarni oqitish usuli sifatida	80
<i>Yarashov M. J., Hamdamova X. I.</i> Ta'lim tizimida raqamli texnologiyalarning o'rni	82
<i>Yarashov M. J., Barotova F. B.</i> Boshlang'ich ta'lim jarayoniga raqamli texnologiyalarning tadbiq etish metodikasi	85
<i>Yarashov M.J.</i> Boshlang'ich sinf matematika ta'limni raqamli texnologiyalar orqali ijodiy tashkil etish jarayoni	88
II ШҶЪБА БОШЛАНҒИЧ СИНФЛАРДА ЎҚУВЧИЛАР БИЛИМИНИ БАҲОЛАШНИНГ ХАЛҚАРО ТИЗИМИ	
<i>Юлдашева М. М. Бафаева Дилдора.</i> Обучение учащихся анализу художественных произведений в начальных классах на основе заданий PIRLS	91
<i>Jurayev B.T., Qatarova Z.</i> Boshlang'ich sinflarda o'quvchilar bilimini nazorat qilish va baholash tamoyillari	96
<i>Doniyorova N. M., Hamroyev A. R.</i> Husnixat darslarida xalqaro tadqiqot baholash tizimi-pirls matnlarini qo'llashning ahamiyati	98
<i>Мустафоев Б.</i> Бошланғич синф ўқувчиларида мусиқий саводхонликни шакллантириш	101

жараёнида мантикий фикрлаш ва баҳолашга ўргатиш	
III ШЎБА	
ДАРСЛИКЛАРНИ ЯРАТИШДА РАҚАМЛИ ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИ ТАТБИҚ ҚИЛИШ	
<i>Назаренко Татьяна Геннадьевна.</i> Электронный учебник для школы: проблемы и перспективы создания	104
<i>Шатырко Лариса Алексеевна.</i> Психологические аспекты школьного учебника в контексте современных тенденций в системе образования	107
<i>Мишанова А. И.</i> Применение интерактивных технологий на уроках русского языка в начальной школе	112
<i>Jumayev R. X.</i> Boshlang'ich sinf ona tili darsliklarining afzalliklari	115
<i>Olloqova O'. M.</i> Ona tili darslarida o'quvchilarning lingvistik kompetensiyalarini takomillashtirishda ta'lim texnologiyalarining ahamiyati	119
<i>Jumayev R. X., Elmurodova Sh.T.</i> Ona tili darsliklaridagi didaktik materiallarni yaratish va ularni takomillashtirish	122
<i>Qosimova M.M., Qosimov F.F.</i> Taqqoslashga doir topshiriqlar ustida ishlash texnologiyasi	126
<i>Жумаева М.А.</i> Педагогика фанини ўқитишда ўқитувчи инновацион фаолиятини ривожлантириш омиллари	129
<i>Adizova N.B., Xudoyberdiyeva H.</i> O'qish darslarini tashkil etishda pedagogik texnologiyalardan foydalanishning shakllari	132
<i>Ashurova A. E., Davlatovna E. D.</i> Buxoroga bosmaxonalarning kirib kelishi ona-tili adabiyotimizni texnologik rivojlanish omili	134
<i>Qosimov F. M., Ibrohimova M. F.</i> Boshlang'ich sinf matematika darslarida arifmetik amallarni qo'llashda ta'lim texnologiyalaridan foydalanish metodikasi	137
<i>Tog'ayeva U.Sh., Roziqova G.N.</i> Boshlang'ich sinf ona tili darslarida pedagogik texnologiyalardan foydalanish	139
<i>Abdullayeva F. N.</i> Pedagogik texnologiyaning asosiy jarayonlari	141
<i>Yusufzoda Sh.Y., Yusufzoda X.Y.</i> Boshlang'ich sinflarda o'qitishning zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish afzalliklari	144
IV ШЎБА	
БОШЛАНГИЧ ТАЪЛИМНИ ИНТЕГРАЦИЯЛАШНИНГ МЕТОДИК ИМКОНИАТЛАРИ	
<i>Сахновская Елена Геннадьевна.</i> Методологические проблемы внедрения конвергентного подхода в начальном образовании	148
<i>Hamroyev A. R. Hasanova M. A. Toyirova N.</i> Birinchi sinf o'quvchilarida yozuv qurollaridan foydalanib, chiroyli yozuv malakalarini shakllantirish usullari	152
<i>Яценко Владимир Сергеевич.</i> География культуры игрушки как важный практический компонент интеграции начального образования	155
<i>Бабаева Ш.</i> Моделирование творческой деятельности учащихся при помощи проектированного обучения на уроках родного языка в начальных классах	158
<i>Жамилова Б.С.</i> Болалар китобхонлигини ташкил этишда педагогик таълим инновацион кластерининг самарадорлиги	162
<i>Джураева Д. Ш.</i> Методические аспекты формирования творческой деятельности и развития творческих способностей учащихся в процессе решения задач	166
<i>Жумаев У.С.</i> Социокультурная среда и психологическое здоровье личности	172
<i>Узакова А.Б., Roxatova З.И., Алимова А.Н., Фазилова Н.С. Бабаева Ш.Б</i> Системный подход к обучению языку и методическая система речевого развития школьников	177
<i>So'fiboyeva G. M.</i> Kichik yoshli bolalarda geometrik fazoviy fikrlashni rivojlantirish uslubi	181
<i>Sariyev Sh.U.</i> Boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqini o'stirishda o'qish va ona tili darslarini integratsiyalashning metodik imkoniyatlari	185
<i>Cho'liyeva G.T., Siddiqova K.Q.</i> Boshlang'ich sinf o'qish darslarida pedagogik texnologiyalardan	187

foydalanish	
<i>Saidova M. J.</i> Ta'limda multimedialardan foydalanish va uning didaktik imkoniyatlari	189
<i>Saidova G. E.</i> Boshlang'ich sinflarda geometrik materiallar ustida ishlash metodikasi	193
<i>Saidova M. J.</i> Masofaviy ta'limda o'qitish imkoniyatlari va usullari	195
<i>Saidova G. E., Qoryog'diyeva A. Sh.</i> Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'quvchilarni mantiqiy masalalar yechishni o'rgatish	199
<i>Olloqova O', Murodova G.</i> Matematika darslarida geometrik figuralarni o'rgatishda interfaol metod va didaktik o'yinlardan foydalanish	201
<i>Hamroyeva M. R., G'afurova F.N.</i> Boshlang'ich sinf darslarida interfaol metodlardan foydalanish	204
<i>G. E., Sanoqulova S. F.</i> Boshlang'ich sinf o'quvchilarida uzunlik haqida tasavvurlarni shakllantirish, uzunliklarni o'lchash malakalarini hosil qilish	208
<i>Ozodova M. H.</i> Boshlang'ich sinflarda sintaktik tushunchalarni egallash bosqichlari	211
<i>Qosimov F.M.</i> Ijodiy topshiriqlar va ular tizimiga qo'yiladigan talablar	214
<i>Adizova N., Husenova D.</i> I- sinfdagi unli tovushlar talaffuzi ustida ishlash	217
<i>Tog'ayeva U.Sh.</i> Loyihaviy ta'lim vositasida "ona tili o'qitish metodikasi" modulini takomillashtirish	221
<i>Hamroyeva M. R., Subhonova O. A.</i> Ona tili va o'qish darslarida boshlang'ich sinf o'quvchilarining og'zaki nutqini o'stirishga oid metodik ko'rsatmalar	223
<i>Улугмурод Амонов</i> «Диван лугат-ат-турк» ning ilk tadqiqotchisi	225
<i>Ахмадов О. Ш.</i> Бухоро амирлигида анъанавий бошланғич таълим-тарбия тизими ва унинг инкирози	228
<i>Sidiqova D. S., Jabborova G.A.</i> Boshlang'ich sinflarda matematika o'qitishda interfaol metodlaridan foydalanish	230
<i>Tog'ayeva U.Sh., Xodjayeva M.Sh.</i> Boshlang'ich sinf ona tili darslarida fanlararo aloqadorlik o'rnatish	233
<i>Qurbonova Sh. N., Razzoqova N.</i> Pedagogik texnologiya -ta'lim-tarbiya jarayonining yaxlit tizimi sifatida	234
<i>Yusufzoda Sh. Y., Safarova D. F.</i> Boshlang'ich sinf matematika darslarida o'quvchilar mantiqiy fikrlashini rivojlantirishning ahamiyati	237
<i>Yusufzoda Sh. Y., Egamqulova F T.</i> Grafik modellardan foydalanish usullari orqali masala yechish metodikasi	240
<i>Yusufzoda Sh. Y., Narzullayeva Z.</i> Boshlang'ich sinf matematika darslarida harakatga doir masalalar yechishga o'rgatish metodikasi	243
<i>Narzillayeva M. Sh.</i> Boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishda lingvodidaktikaning o'rni	245
<i>Rajabova N. K., Kamolova M. I.</i> Boshlang'ich sinflarda masalalar yechishning metodik asoslari	249
<i>Rajabova N.K.</i> Boshlang'ich sinf o'quvchilarining fazoviy tasavvurlarini shakllantirishning metodik asoslari	251
<i>Ismatov S. R., Shukrullayeva Sh.Sh.</i> Savod o'rgatish davri yozuv darslarini o'rgatish usullari	252
<i>Olloqova O'.M., Zaripova M.O'.</i> Hikoya o'qish darslarida o'quvchilar nutqini o'stirish	255
<i>Ҳафизов Ш.</i> Бошланғич синфларда жисмоний тарбия дарсининг тузилиши ва уни ўтказиш методикаси	258
<i>Adizova N.B., Ibrohimova F. A.</i> Avloniy she'rlarining boshlang'ich sinflarda o'rganilishi	261
<i>Sidiqova D. Sh.</i> "Matematika o'qitish metodikasi" fanini o'qitishda talabalarning kasbiy kompetensiyasini shakllantirish metodikasi	264
<i>Қўлдощев Р. А.</i> Чапақай ўқувчиларида ёзув кўникмаларини шакллантириш	266
<i>Safarova N. O., Jumayeva H. G.</i> Savod o'rgatish davrida boshlang'ich sinf o'quvchilarida yozuv malakalarini shakllantirish	270
<i>Raximova N.A., Rustamova D.</i> Boshlang'ich sinf tarbiya tizimida innovatsiyalar	274
<i>Mirzayeva D. Q.</i> O'quvchilar nutqini o'stirishda lug'at ustida ishlash	277

<i>Xalilova F. M., Jalilova N.</i> Boshlang'ich sinf tabiatshunoslik darslarida individual va to'g'arak ishlarini tashkil etish metodikasi	281
<i>Yusufzoda Sh. Y., Ortiqova S. Sh.</i> Boshlang'ich sinf o'quvchilarida matematik tafakkur va matematik qobiliyatlarni rivojlantirish metodikasi	285
<i>Adizova N. B., Farmonova S.</i> Sinfdan tashqari o'qish darslarida o'quvchilarning mustaqil o'qish ko'nikmalarini shakllantirish usullari	287
<i>Юлдашева М. М.</i> Развитие толерантности на основе национальных традиций	290
<i>Nurova Y. U.</i> O'zbek xalq paremalaridagi etnonimlar omonimiyasi	295
<i>Axmadova D. A.</i> Tibbiy metaforalarning o'ziga xos xususiyatlari	300
<i>Qodirova S. A., Askarova D.</i> Boshlang'ich sinflarda "Zarbulmasal" mavzusini o'tishda ta'lim texnologiyasi	304
<i>Ҳакимова М.Х., Фуёсова Д.</i> Мактабгача ёшдаги болаларнинг математик ривожланиш муаммосини лойиҳалаш	306
<i>Qodirova S. A., Askarova D.</i> Voqeband adabiy parchalar	308
<i>Адизова Н. Б.</i> Бухоро туман микротопонимиясида ойконимларнинг ўрни	312
<i>Ёдгоров Қ.М.</i> 5-7 синф ўқувчиларида инсонпарварлик ҳис-туйғуларини шакллантириш жараёнининг мазмуни	315
<i>Курбанова Г.Н., Юлдашова Ш.Т.</i> Развития методов преподавания в медицинских вузах	319
<i>Сатторов Мироншоҳ.</i> Уголовная ответственность за клевету	323
<i>Qo'shshayeva A. A., Faxriddinova M. Q.</i> Bola psixologiyasi va uning nutqidagi nuqsonlar	327
<i>Dilsora Ergashova.</i> Fonetik mashqlardan foydalanishning samaradorligi	330
<i>Hojiyeva N. H.</i> O'zbek tilida meva etimologiyasiga oid lug'atlar	333
<i>Temirova M. Z.</i> Atom tuzilishining hozirgi zamon atomistik talqini	337
<i>Adizova M. I.</i> 3--sinf o'qish darsligidan 1 soatlik noan'anaviy ochiq dars ishlanmasi	340
<i>Садуллоева М. Г.</i> Уникальный идиолект гулхани-басенника	347
<i>Ro'ziev D. Yu.</i> Boshlang'ich sinflarda musiqa ta'limi mazmunini integrastiyalashning ba'zi masalalari	349
<i>Usmonova G.</i> Boshlang'ich sinflarda geometrik materialni o'rgatishning umumiy masalalari	351
<i>Cho'liyeva S. I.</i> 1-sinf matematika darsligidan 1 soatlik noan'anaviy ochiq dars ishlanmasi	353
<i>Очилова М.О., Шамсуллаева Р.</i> Бошланғич синф математика дарсларида ижодий фикрлашни шакллантириш	355
<i>Idiyev A., Hayitov J.</i> O'quvchilarda figura yuzi tushunchasini shakllantirishga doir usuliy tavsiyalar	358
<i>Пўлотова Ю., Ўктамова С.</i> Бошланғич таълимда ўқувчиларнинг ижодий фаолиятини ташкил этиш методик муаммо сифатида	360
<i>Пўлотова Ю., Исоева Ф.</i> Она тили таълимида прагматик компетенцияни шакллантиришнинг асослари	362
<i>Tilavova M. M.</i> Texnologiya darslarida xorijiy ta'lim tizimidan foydalanish	365
<i>Фармонова Ш.М.</i> Бошланғич синфлар ўқувчиларида касбга бўлган қизиқишни шакллантириш	369
<i>Rahmatov N. H.</i> Boshlang'ich sinflarda asosiy miqdorlarni o'rgatish jarayonida pedagogik texnologiyalarni qo'llash samaradorligi	372
<i>Cho'liyeva G. T.</i> Ohang – nutqiy jarayonning ajralmas birligi	377
<i>Рахмонова Г. Ш.</i> Талабаларда маънавий-ахлоқий тарбиянинг аҳамияти	381
<i>Исмамов С.Р., Шкруллаева Ш.Ш.</i> Гуруҳ раҳбарининг тарбиявий ишларни такомиллаштириш усуллари	384
<i>Қўлдошев Р. А.</i> Дунёда чапақайлик муаммоси	390
<i>Ризаева М. Р.</i> Таълимни рақамлаштириш шароитида ўқув материални ўзлаштириш даражалари	394
<i>Пўлотова Ю.</i> Ўқиш дарсларида илмий-оммабоп мақолаларни ўқитишда таълим методларидан фойдаланиш	397

<i>Пўлотова Ю.</i> Бошланғич синф ўқиш дарсларида ўқувчиларни китобхон сифатида тарбиялашнинг методик имкониятлари	400
<i>Davranova G. N.</i> Maktabgacha yoshdagi bolalarning dunyoqarashini kengaytirishda o'yinchoqlarning ahamiyati	402
<i>Yodgorova G. F.</i> Boshlang'ich sinflarda xalq og'zaki ijodining tarbiyaviy ahamiyati	407
<i>Равганова Г.А., Сатторова М.Б., Сайпиллаева Ҳ.Б.</i> Ижтимоий фаол талаба шахсининг интеллектуал хусусиятлари	411
<i>Jumayeva H. G'.</i> Boshlang'ich sinflarda yozuv va husnixat darslarini tashkil qilish	415
<i>Ҳамзаев Ҳ.Х., Абулқосимова М.Б., Қодирова С. Б.</i> Бошланғич таълимни интегратив ривожлантириш шакллари	418
<i>Накимова М.Н., Налимова Д.</i> Matematika fanini o'qitishda ta'lim texnologiyani tatbiq etishning o'ziga xos jihatlari	421
<i>Қувондиқова М.</i> Талабаларнинг мустақил иши - таълимни ташкил этишнинг етакчи шакли сифатида	423
<i>Jumayev R.X., Xayrullayeva M.</i> Yozuvga o'rgatish darslarida zamonaviy usullardan foydalanish	425
<i>Қувондиқова М.</i> Бошланғич синф ўқувчиларининг мустақиллигини ривожлантириш	428
<i>Dilova N. G.</i> O'quvchilari bilimini formativ baholash - ta'lim samaradorligini oshirish omili	432
<i>Jumayev R.X., Ubaydullayeva D.A.</i> Ona tili darslarida o'quvchilarni savodli yozishga o'rgatish usullari	436
<i>Пўлотова Ю., Рамазонова Ж.</i> Бошланғич синф ўқувчиларининг ижодий фаолиятини бошқариш	438
<i>Ҳамроев А.Р., Эргашева</i> Синфда ва синфдан ташқари ўқиш дастурининг мазмуни	441
<i>Ҳамроев А.Р., Бахтиёрва С.</i> «Ўқиш китоби» дарсликларидagi ватан мавзуси илмий-оммабоп асарларни ўқитиш методикаси	445
<i>Пўлотова Ю., Итолмасова О.</i> Бадий матнлардаги фонетик, лексик бирликларни таҳлил қилиш орқали ўқувчиларнинг прагматик компетенциясини ўстириш	449
<i>Пўлотова Ю., Итолмасова О.</i> Бошланғич синф ўқувчиларида адабий тушунчаларни шакллантириш	451
<i>Ҳамроев А.Р., Жумаева Г.</i> Ўқиш дарсларида бадий матн устида ишлаш	453
<i>Sharopova Z.T.</i> Boshlang'ich sinf texnologiya darslarini gender tenglik va farqlar asosida tashkil etish metodikasi	456
<i>Uktamova M.A.</i> "The importance of the author's fairy tale and folklore in primary school lessons"	458
<i>Turdiyeva M.J., Davranova G. M.</i> ta'limda individual yondashuvli texnologiyaning afzalliklari	461
<i>Паноев Э.</i> Мулкни қасдан нобуд қилиш ёки унга зарар етказиш жиноятларининг тергов қилиш хусусияти	464
<i>Shazadayev Farhod.</i> Boshlang'ich ta'limda axborot texnologiyalaridan foydalanishning innovasion usullari haqida	466
<i>Паноев Э.</i> Мулк ҳуқуқи-дахлсиз ҳуқуқ	472
<i>Yusufzoda Sh.Y., Qo'shinova M.A.</i> Boshlang'ich sinf o'quvchilariga musiqiy savodxonlik malakalarini shakllantirish metodikasi	473
<i>Халилова Шахло Равшановна.</i> Pedagoglar tomonidan darsda va darsdan tashqari muhitda qo'llanadigan pedagogik muloqotning uslublari	475
<i>Нусратов Анвар Неъматжонович.</i> XVI аср Бухоро хонлигида илм-фан ва педагогик фикрлар мазмунини ёритишда "Бадоеул вақоеъ" асаридан фойдаланиш имкониятлари	479
<i>Shirinoва Sayyora Rajabovna.</i> Pedagogik texnologiyalar asosida o'quvchi yoshlarda erkin fikrlashni shakllantirish mazmuni	481
<i>Hasanova G. Q.</i> Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida noan'anaviy faoliyatlar va an'anaviy faoliyatlarning bir biridan farqi va ularning maktabgacha yoshdagi bolalar tarbiyasidagi ahamiyati	483
<i>Жўраев Илҳом Исҳоқович.</i> Таълимда педагогик дастурий воситалар ва замонавий ахборот технологиялари	487
<i>Hafizov Shahriyor.</i> O'quvchi yoshlarda sog'lom turmush tarzini shakllantirish konsepsiyasi	488

<i>Тешабоев А.Ю.</i> Современные подходы к физическому развитию детей дошкольного возраста	490
<i>Cho`lliyeva G.T., Fayziyeva D.T.</i> Ot so`z turkumini o`rganishda o`quvchilarning so`z boyligini oshirish imkoniyatlari	492
<i>Акрамов А.Ш.</i> Новый подход изучения отношения к здоровому образу жизни	494
<i>Гафоров Ш.У.</i> Современные технологии формирования и развития здорового образа жизни личности	498
<i>Ubaydullayeva Sharofat.</i> Boshlang`ich sinf matematika darslarida o`quvchilarning tafakkurini rivojlantirish	502
<i>Saidova M.J., Aminjonova G.</i> Boshlang`ich sinf matematika darslarida axborot texnologiyalaridan foydalanishning didaktik tamoyillari	504
<i>Saidova M.J., Elova M.</i> Harakatga oid masalalarni axborot texnologiyalar asosida tushuntirish metodikasini takomillashtirish	507
<i>Jumaniyozova Muhabbat Xo`sinovna.</i> boshlang`ich ta`lim hikoya o`qish darslarida insoniy fazilatlarni singdirish	512
<i>Авезов С.С.</i> Навой и жодида фольклор аънаналари	514
<i>Рустамова Гавҳар Баҳрон қизи, Шойимқулова Мадина.</i> Бошланғич синф ўқитувчисининг ахборот ва коммуникация технологиялари соҳасидаги компетенциявий фаолияти	518
<i>Hakimov F.N., Qosimova A.F.</i> Boshlang`ich sinflarda kreativ qobiliyatlarini shakllantirishning psixologik xususiyatlari	521
<i>Садуллаева М. Г., Квитко Фаина.</i> Современные приемы обучения написанию сочинений в начальных классах	524
<i>Rustamova Gavhar Bahron qizi.</i> O`zbek xalq qo`shiqalarida mevali daraxtlarning obrazlantirilishi	526
<i>Адиба Бахронова.</i> Бўлажак бошланғич синф ўқитувчиларини дарсдан ташқари тарбиявий фаолиятни амалга оширишга тайёрлаш йўллари	528
<i>Dilova Nargiza Gaybullaevna. Raxmatullayeva Nilufar Komiljonovna.</i> Sinfdan tashqari o`qishda pedagogik texnologiyalarni qo`llash mazmuni	534
<i>Xalikova Umida Mirovna.</i> Maktabgacha va boshlang`ich ta`lim integratsiyasida raqamli texnologiyalarning o`rni	538
<i>Azimova U. L.</i> Boshlang`ich sinf matematika darslarida innovatsion usullar orqali o`quvchilarning og`zaki hisoblash ko`nikmalarini baholash yo`llari	543
<i>Raxmonova M. M.</i> Boshlang`ich sinf o`qish darslarida interfaol usullar bilan ishlashning nazariy asoslari	548
<i>Rustamova Sh.S.</i> Boshlang`ich sinf o`qituvchisining metodik-matematik tayyorgarligi ta`lim sifatining kafoloti	550
<i>Safarova N.K.</i> Boshlang`ich sinf o`quvchilarini o`qitishda vaqtdan unumli foydalanish ularda hayotiy kompetensiyalarni shakllantirish omili	553
<i>Chòliyeva S.S.</i>Boshlang'ich sinf o'qish darslarida pedagogik texnologiyalardan foydalanish	558
<i>Qalandarova S.</i> Savod o`rgatish davrida interfaol metodlarni qo`llash orqali o`quvchilar faolligin ioshirish	561
<i>Shokirova S.Z.</i> Boshlang'ich sinf o'qish darslarida pedagogik texnologiyalardan foydalanish	564
<i>Shukurova L.S.</i> Boshlang`ich sinf matematika darslarida pedagogik texnologiyalardan foydalanish	566
<i>Файзиева У.</i> Экологик тарбия маданиятини ривожлантириш ва шакллантириш муаммолари	568